

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

13. mai 2014*

Isikuandmed — Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel — Direktiiv 95/46/EÜ — Artiklid 2, 4, 12 ja 14 — Esemeline ja territoriaalne kohaldamisala — Interneti otsingumootorid — Veebisaitidel sisalduvate andmete töötlemine — Andmete otsimine, indekseerimine ja säilitamine — Otsingumootori haldaja vastutus — Liikmesriigi territooriumil paiknev asutus — Otsingumootori haldaja kohustuste ja andmesubjekti õiguste ulatus — Euroopa Liidu põhiõiguste harta — Artiklid 7 ja 8

Kohtuasjas C-131/12,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Audiencia Nacionali (Hispaania) 27. veebruari 2012. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 9. märtsil 2012, menetluses

Google Spain SL,

Google Inc.

versus

Agencia de Protección de Datos (AEPD),

Mario Costeja González,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid M. Ilešič (ettekandja), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, M. Safjan, kohtunikud J. Malenovský, E. Levits, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, M. Berger, A. Prechal ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: N. Jääskinen,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 26. veebruari 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Google Spain SL ja Google Inc, esindajad: *abogado* F. González Díaz, *abogado* J. Baño Fos ja *abogado* B. Holles,

— M. Costeja González, esindaja: *abogado* J. Muñoz Rodríguez,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

- Hispaania valitsus, esindaja: A. Rubio González,
- Kreeka valitsus, esindajad: E.-M. Mamouna ja K. Boskovits,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Austria valitsus, esindajad: G. Kunnert ja C. Pesendorfer,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja M. Szpunar,
- Euroopa Komisjon, esindajad: I. Martínez del Peral ja B. Martenczuk,

olles 25. juuni 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355) artikli 2 punkte b ja d, artikli 4 lõike 1 punkte a ja c, artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artiklit 8.
- 2 Eelotsusetaotlus on esitatud ühelt poolt äriühingute Google Spain SL (edaspidi „Google Spain”) ja Google Inc. ning teiselt poolt Agencia Española de Protección de Datos’e (andmekaitseamet, edaspidi „AEPD”) ja Mario Costeja González vahelises vaidluses seoses AEPD otsusega, millega rahuldati M. Costeja González kaebus nimetatud kahe äriühingu peale ja kohustati äriühingut Google Inc. võtma vajalikke meetmeid, et eemaldada M. Costeja González isikuandmed otsinguindeksist ja muuta edaspidine juurdepääs neile võimatuks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 95/46 – mille eesmärk on vastavalt selle artiklile 1 kaitsta isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige nende õigust eraelu puutumatusse, samuti kõrvaldada selliste andmete vaba liikumise takistused – põhjendused 2, 10, 18–20 ja 25 on sõnastatud järgmiselt:
 - „(2) andmetöötlussüsteemid on loodud selleks, et teenida inimkonda; selliseid süsteeme kasutades tuleb füüsiliste isikute kodakondsusele ja elukohale vaatamata austada nende põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusse, ning aidata kaasa [...] üksikisikute heolule;
- [...]
- (10) isikuandmete töötlemist käsitlevate õigusaktide eesmärk on kaitsta [4. novembril 1950 Roomas alla kirjutatud] Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 8 ja ühenduse õiguse üldistes põhimõtetes tunnustatud põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusse; nimetatud põhjusel ei tohi kõnealuste õigusaktide ühtlustamise tagajärjel nendega pakutav kaitse väheneda, vaid vastupidi – ühenduses tagatava kaitstuse tase peab olema kõrgem;

[...]

- (18) tagamaks, et üksikisikud ei jää ilma kaitsest, millele neil on käesoleva direktiivi kohaselt õigus, peab igasugune isikuandmete töötlemine ühenduses toimuma ühe liikmesriigi õiguse kohaselt; seoses sellega peaks ühes liikmesriigis registreeritud vastutav töötleja andmeid töötleva vastavalt kõnealuse riigi õigusele;
- (19) registreerimine liikmesriigi territooriumil eeldab tegelikku ja tulemuslikku tegutsemist ning stabiilset asukohta; selles suhtes ei ole määravaks asutatud üksuse õiguslik vorm, tegemist võib olla lihtsalt filiaali või juriidilisest isikust tütarettevõtjaga; kui üks vastutav töötleja on registreeritud mitme liikmesriigi territooriumil, eelkõige tütarettevõtjate kaudu, peab ta tagama, et kõik ettevõtjad täidavad oma tegevuse suhtes kohaldatavast siseriiklikust õigusest tulenevaid kohustusi, et vältida võimalikku siseriiklikest eeskirjadest kõrvalehoidmist;
- (20) asjaolu, et andmeid töötleb kolmandas riigis registreeritud isik, ei tohi takistada üksikisikute kaitsmist käesoleva direktiivi kohaselt; sellisel juhul peaks töötlemist reguleerima selle liikmesriigi õigus, kus asuvad kasutatavad vahendid, ning tagada tuleks see, et käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja kohustusi tegelikult järgitakse;

[...]

- (25) kaitsmise põhimõtted peavad kajastuma ühest küljest töötlemise eest vastutavate isikute [...] suhtes kehtestatud kohustustes, eelkõige seoses andmete kvaliteedi, tehnilise turvalisuse, järelevalveasutustele teatamise ja andmete töötlemise asjaoludega, ja teisest küljest õigustes, mis on antud üksikisikule, kelle andmeid töödeldakse, ja mille kohaselt tuleb talle töötlemisest teatada, võimaldada tal andmetega tutvuda ning mille kohaselt ta võib nõuda andmete korrigeerimist ja teatavatel asjaoludel isegi esitada vastuväiteid andmete töötlemise suhtes”.

4 Direktiivi 95/46 artikli 2 kohaselt „kasutatakse [selles direktiivis] järgmisi mõisteid:

- a) *isikuandmed* – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (edaspidi „andmesubjekt”) kohta. Tuvastatav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige isikukoodi põhjal või ühe või mitme tema füüsilisele, füsioloogilisele, vaimsele, majanduslikule, kultuurilisele või sotsiaalsele identsusele omase joone põhjal;
- b) *isikuandmete töötlemine* (edaspidi „töötlemine”) – iga isikuandmetega tehtav toiming või toimingute kogum, olenemata sellest, kas see on automatiseeritud või mitte, näiteks kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringu teostamine, kasutamine, üleandmine, levitamine või muul moel avaldamine, ühitamine või ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine;

[...]

- d) *vastutav töötleja* – füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindused või mõni muu organ, kes määrab üksi või koos teistega kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid; kui töötlemise eesmärgid ja vahendid on kindlaks määratud siseriiklike või ühenduse õigusnormidega, võib vastutava töötleja või tema ametisemääramise sätestada siseriiklikus või ühenduse õiguses;

[...]”

5 Direktiivi artikli 3 „Reguleerimisala” lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad kataloogi või kui nad kavatakse hiljem sellesse kanda.”

6 Direktiivi artikkel 4 „Kohaldatav siseriiklik õigus” sätestab:

„1. Iga liikmesriik kohaldab isikuandmete töötlemise suhtes käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike õigusnorme, kui:

- a) töötlemine toimub liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötleva asutuse tegevuse raames; kui sama vastutav töötleva on registreeritud mitme liikmesriigi territooriumil, peab ta võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et kõik kõnealused asutused järgivad kohaldatavates siseriiklikes õigusnormides sätestatud kohustusi;
- b) vastutav töötleva ei ole registreeritud mitte liikmesriigi territooriumil, vaid kohas, kus asjaomase liikmesriigi õigusnorme kohaldatakse rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt;
- c) vastutav töötleva ei ole registreeritud ühenduse territooriumil, kuid kasutab isikuandmete automatiseeritud või automatiseerimata töötlemiseks vahendeid, mis paiknevad kõnealuse liikmesriigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui selliseid vahendeid kasutatakse ainult andmete edastamiseks ühenduse territooriumi kaudu.

2. Lõike 1 punktis c osutatud asjaoludel peab vastutav töötleva määrama ametisse kõnealuse liikmesriigi territooriumil asuva esindaja, kuid see ei piira õiguslike meetmeid, mida võidakse võtta vastutava töötleva enda suhtes.”

7 Direktiivi 95/46 II peatüki I jaos „Põhimõtted andmete kvaliteedi kohta” paiknev artikkel 6 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid sätestavad selle, et

- a) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;
- b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus kõnealuste eesmärkidega. Täiendavat töötlemist ajaloo, statistika või teadusega seotud eesmärkidel ei peeta vastuolus olevaks tingimusel, et liikmesriigid kannavad hoolt vajalike tagatiste eest;
- c) isikuandmed on piisavad, asjakohased ega ületa selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse;
- d) isikuandmed on täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud; võetakse kõik mõistlikud meetmed, et kustutada või parandada andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi seisukohast ebaõiged või mittetäielikud andmed;
- e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkidega. Liikmesriigid kehtestavad vajalikud tagatised nende isikuandmete jaoks, mida säilitatakse pikema aja jooksul, et neid kasutada seoses ajaloo, statistika või teadusega.

2. Lõike 1 järgimise tagab vastutav töötleva.”

- 8 Direktiivi 95/46 II peatüki II jaos „Andmetöötluse seaduslikkuse kriteeriumid” paiknev artikkel 7 sätestab:

„Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmeid võib töödelda ainult juhul, kui:

[...]

- f) töötlemine on vajalik vastutava töötleja või andmeid saava kolmanda isiku või kolmandate isikute õigustatud huvide elluviimiseks, kui selliseid huve ei kaalu üles artikli 1 lõike 1 kohaselt kaitstavate andmesubjekti põhiõiguste ja -vabadustega seotud huvid.”

- 9 Direktiivi artikkel 9 „Isikuandmete töötlemine ja sõnavabadus” sätestab:

„Kui isikuandmeid töödeldakse ainult ajakirjanduse jaoks või kirjandusliku või kunstilise eneseväljenduse huvides, sätestavad liikmesriigid erandid või kõrvalekalded käesoleva peatüki, IV peatüki ja VI peatüki sätetest ainult siis, kui see on vajalik selleks, et viia omavahel vastavusse eraelu puutumatus õigust ja sõnavabadust reguleerivad eeskirjad.”

- 10 Direktiivi artiklis 12 „Õigus tutvuda andmetega” on ette nähtud:

„Liikmesriigid tagavad, et igal andmesubjektil on õigus nõuda vastutavalt töötlejalt:

[...]

- b) võimalust vastavalt vajadusele parandada, kustutada või sulgeda need andmed, mille töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi sätetele, eelkõige seetõttu, et andmed on ebatäielikud või ebaõiged;

[...]”

- 11 Direktiivi 95/46 artikkel 14 „Andmesubjektide õigus esitada vastuväiteid” sätestab:

„Liikmesriigid annavad andmesubjektidele õiguse:

- a) esitada alati konkreetse olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel vastuväiteid teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes vähemalt artikli 7 punktides e ja f osutatud juhtudel, kui siseriiklikes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Kui tegemist on õigustatud vastuväitega, ei tohi vastutav töötleja kõnealuseid andmeid edasi töödelda;

[...]”

- 12 Direktiivi artikkel 28 „Järelevalveasutus” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Iga liikmesriik näeb ette ühe või mitu riigiasutust, et teostada järelevalvet tema territooriumil käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete kohaldamise üle.

[...]

3. Igal sellisel ametiasutusel on eelkõige:

— uurimisvolitused, näiteks volitused tutvuda töödeldavate andmetega ja koguda oma järelevalvekohustuse täitmiseks vajalikku teavet;

— tõhusad sekkumisvolitused, näiteks [...] anda korraldus andmete sulgemiseks, kustutamiseks või hävitamiseks, keelata töötlemine ajutiselt või alaliselt [...]

— [...]

Kui järelevalveasutuse otsustega ei olda rahul, võib need edasi kaevata kohtusse.

4. Iga järelevalveasutus vaatab läbi kõigi isikute või kõnealuseid isikuid esindava ühenduse esitatud avaldused nende õiguste ja vabaduste kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega. Andmesubjektile teatatakse avalduse tagajärgedest.

[...]

6. Olenemata sellest, milliseid siseriiklikke õigusi kõnealuse töötlemise suhtes kohaldatakse, on iga järelevalveasutus pädev kasutama oma liikmesriigi territooriumil talle löikega 3 antud volitusi. Teise liikmesriigi asutused võivad igalt järelevalveasutuselt taotleda, et see kasutaks oma volitusi.

Järelevalveasutused teevad üksteisega koostööd, kuivõrd see on vajalik nende ülesannete täitmiseks, eelkõige vahetades kasulikku teavet.

[...]”

Hispaania õigus

- 13 Direktiiv 95/46 on Hispaania õigusesse üle võetud isikuandmete kaitset käsitleva 13. detsembri 1999. aasta konstitutsioonilise seadusega nr 15/1999 (*Boletín Oficial del Estado* nr 298, 14.12.1999, lk 43088).

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 14 Hispaanias elav Hispaania kodanik M. Costeja González esitas 5. märtsil 2010 AEPD-le kaebuse La Vanguardia Ediciones SL (edaspidi „La Vanguardia”) peale, kes annab välja ajalehte, mis on eelkõige Kataloonias (Hispaania) väga suure levikuga, ning äriühingute Google Spain ja Google Inc. peale. Kaebuse aluseks oli asjaolu, et kui internetikasutaja sisestab Google'i otsingumootoris (edaspidi „Google Search”) M. Costeja González nime, kuvatakse otsingutulemustes lingid kahele La Vanguardia ajalehe 19. jaanuari ja 9. märtsi 1998. aasta leheküljele, kus on koos M. Costeja González nimega avaldatud teade sotsiaalkindlustusvõlgade tõttu arestitud kinnisvara enampakkumise kohta.
- 15 M. Costeja González nõudis selles kaebuses esiteks, et La Vanguardiat kohustataks need leheküljed eemaldama või muutma neid nii, et tema isikuandmed ei oleks nähtavad, või kasutama otsingumootorite võimaldatavaid vahendeid tema isikuandmete kaitseks. Teiseks nõudis ta, et äriühingut Google Spain või Google Inc. kohustataks eemaldama või peitma tema andmed nii, et need ei ilmuks enam otsingutulemustes ega annaks linke La Vanguardia ajalehele. M. Costeja González kinnitas sellega seoses, et teda puudutav vara arestimise küsimus on juba aastaid tagasi lõplikult lahendatud ega oma käesoleval ajahetkel enam tähtsust.
- 16 AEPD jättis 30. juuli 2010. aasta otsusega selle kaebuse La Vanguardiat puudutavas osas rahuldamata, pidades teabe avaldamist seaduslikult õigustatuks, kuna see toimus töö- ja sotsiaalministeeriumi korraldusel ning selle eesmärk oli võimalikult laialdane teavitamine enampakkumisest, et sellel osaleks võimalikult palju pakkujaid.
- 17 Äriühinguid Google Spain ja Google Inc. puudutavas osas kaebus aga rahuldati. AEPD leidis selle kohta, et andmekaitset käsitlevad õigusaktid laienevad otsingumootori haldajatele, kuna nad on andmete vastutavad töötlejad ja tegutsevad infoühiskonna vahendajana. AEPD oli seisukohal, et ta on pädev nõudma, et otsingumootori haldajad kõrvaldaksid andmed ja keelaksid juurdepääsu teatud

andmetele, kui ta leiab, et nende leidmine ja levitamine võib riivata põhiõigust isikuandmete kaitsele ja inimväärikust laias tähenduses, mis hõlmab ka seda, et asjassepuutuv isik lihtsalt ei taha, et tema andmed saaksid kolmandatele isikutele teatavaks. AEPD arvates võib see kohustus olla otseselt otsingumootori haldajatel, ilma et andmeid või teavet oleks vaja esialgu veebisaidilt kustutada, eriti kui nende säilitamiseks sellel veebisaidil on õiguslik alus.

18 Google Spain ja Google Inc. esitasid selle otsuse peale eraldi kaebused Audiencia Nacionalile, kes liitis need ühiseks menetlemiseks.

19 Nimetatud kohus selgitab eelotsusetaotluses, et kaebused tõstatavad küsimuse, millised kohustused on otsingumootori haldajatel kaitsta selliste isikute andmeid, kes ei taha, et kolmandate isikute veebisaidil avaldatud ja nende isikuandmeid sisaldavat teavet, mida on võimalik nende isikuga seostada, otsitaks, indekseeritaks ja tehtaks internetikasutajatele piiramatult kättesaadavaks. Küsimusele vastamine sõltub sellest, kuidas tuleb tõlgendada direktiivi 95/46, arvestades pärast direktiivi avaldamist kasutusse tulnud tehnoloogiat.

20 Neil asjaoludel otsustas Audiencia Nacional menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Mis puudutab [direktiivi 95/46] ja sellest tulenevalt Hispaania andmekaitse normistiku territoriaalset kohaldamisala, siis:

a) kas tuleb asuda seisukohale, et [direktiivi 95/46] artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses „asutuse” kriteerium on täidetud, kui on täidetud üks või mitu järgmistest eeldustest:

— kui otsingumootoriteenust osutav ettevõtja asutab liikmesriigis otsingumootori reklaamipinna turustamise ja müügi eesmärgil filiaali või tütarettevõtja, mille tegevus on suunatud isikutele, kelle elu- või asukoht on selles riigis,

või

— kui emaettevõtja nimetab selles liikmesriigis asuva tütarettevõtja oma esindajaks ja vastutavaks töötlejaks kahe konkreetse andmekataloogi osas, mis on seotud sellelt ettevõtjalt lepinguliselt reklaami ostnud klientide andmetega,

või

— kui liikmesriigis asuv filiaal või tütarettevõtja annab väljaspool Euroopa Liitu asuvale emaettevõtjale üle talle nii andmesubjektide kui ka andmekaitseõiguse järgimise tagamise eest vastutavate ametiasutuste esitatud taotlused ja nõuded, isegi kui sellist koostööd tehakse vabatahtlikult?

b) Kas [direktiivi 95/46] artikli 4 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et „kasuta[takse] [...] vahendeid, mis paiknevad kõnealuse liikmesriigi territooriumil”,

— kui otsingumootor kasutab selle liikmesriigi serverites asuvatel veebilehtedel sisalduva info leidmiseks ja indekseerimiseks nn ämblikke või roboteid

või

— kasutab liikmesriigiga seostuvat domeeninime ning korraldab otsingute tegemise ja otsingutulemuste kuvamise selle liikmesriigi keeles?

- c) Kas interneti otsingumootoritega indekseeritud info ajutist säilitamist saab pidada [direktiivi 95/46] artikli 4 lõike 1 punkti c tähenduses vahendite kasutamiseks? Kas juhul, kui vastus sellele küsimusele on jaatav, saab asuda seisukohale, et see seose kriteerium on täidetud, kui ettevõtja keeldub konkurentsi ettekäändel avaldamast seda, kus ta neid indekseid säilitab?
- d) Olenemata sellest, kuidas vastatakse eelnevatele küsimustele, ja eriti juhul, kui [Euroopa Kohus] asub seisukohale, et direktiivi [95/46] artiklis 4 viidatud seoste kriteeriumid ei ole täidetud:

kas [direktiivi] tuleb [harta] artiklit 8 arvestades kohaldada liikmesriigis, kus asub vaidluse raskeskese ja kus on võimalik Euroopa Liidu kodanike õigusi tõhusamalt kaitsta?

2. Mis puudutab otsingumootorite tegevust sisupakkujana seoses [direktiiviga 95/46], siis:

- a) kas [Google Searchi] tegevust internetis sisupakkujana, mis seisneb kolmandate isikute poolt internetis avaldatud või lisatud info leidmises, automaatses indekseerimises, ajutises säilitamises ja lõpuks internetikasutajatele kättesaadavaks tegemises teatavas eelistusjärjekorras, juhul kui see info sisaldab kolmandate isikute isikuandmeid, tuleb tõlgendada nii, et see kuulub [direktiivi 95/46] artikli 2 punktis b määratletud mõiste „isikuandmete töötlemine” alla?
- b) Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis kas seoses eespool kirjeldatud tegevusega tuleb [direktiivi 95/46] artikli 2 punkti d tõlgendada nii, et [Google Searchi] käitavat ettevõtjat tuleb pidada selle otsingumootoriga indekseeritavatel veebilehtedel sisalduvate isikuandmete „vastutavaks töötlejaks”?

- c) Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis

kas [AEPD] võib [direktiivi 95/46] artikli 12 punktis b ja artikli 14 punktis a sätestatud õiguste kaitseks nõuda otse [Google Searchilt], et see kõrvaldaks oma indeksitest kolmandate isikute avaldatud teabeüksuse, pöördumata enne või samal ajal selle veebilehe omaniku poole, kus see teave asub?

- d) Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis

kas otsingumootorite kohustuse neid õigusi kaitsta välistab see, kui isikuandmeid sisaldava info on õiguspäraselt avaldanud kolmandad isikud ja see on jätkuvalt üleval veebilehel, kust see esialgu pärines?

3. Järgmine küsimus puudutab seda, millise ulatusega on seoses õigusega olla unustatud õigus andmete kustutamisele ja/või õigus esitada vastuväiteid:

kas tuleb asuda seisukohale, et [direktiivi 95/46] artikli 12 punktis b ette nähtud õigus andmete kustutamisele ja sulgemisele ja artikli 14 [esimese lõigu] punktis a ette nähtud õigus esitada vastuväiteid laienevad nii, et andmesubjekt saab ise pöörduda otsingumootori poole, et takistada tema isikuga seotud, kolmandate isikute veebilehtedel avaldatud teabe indekseerimist, tuginedes enda soovile, et internetikasutajad ei saaks niisuguse teabega tutvuda, kui ta on seisukohal, et see võib talle kahjulik olla või ta soovib olla unustatud, isegi kui kõnealuse info on õiguspäraselt avaldanud kolmandad isikud?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teise küsimuse punktid a ja b, mis käsitlevad direktiivi 95/46 esemelist kohaldamisala

- 21 Teise küsimuse punktidega a ja b, mida tuleb analüüsida esimesena, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 95/46 artikli 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et otsingumootori tegevust sisupakkujana, mis seisneb kolmandate isikute poolt internetis avaldatud või sinna lisatud teabe leidmises, automaatses indekseerimises, ajutises säilitamises ja lõpuks internetikasutajatele kättesaadavaks tegemises teatavas eelistusjärjekorras, tuleb pidada selle sätte tähenduses „isikuandmete töötlemiseks”, kui see teave sisaldab isikuandmeid. Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus veel selgitada, kas artikli 2 punkti d tuleb tõlgendada nii, et otsingumootori haldajat tuleb pidada isikuandmete „vastutavaks” töötlejaks selle sätte tähenduses.
- 22 Google Spain ja Google Inc. arvates ei saa otsingumootorite tegevust pidada otsingutulemustes kuvatavatel kolmandate isikute veebilehtedel olevate andmete töötlemiseks, sest otsingumootorid töötlevad internetis kättesaadavat teavet, eristamata isikuandmeid muudest andmetest. Isegi kui eeldada, et sellist tegevust peaks pidama „andmete töötlemiseks”, ei saa otsingumootori haldajat pidada „vastutavaks” töötlejaks, sest talle ei ole teada andmete sisu ja tal ei ole selle üle kontrolli.
- 23 Seevastu on M. Costeja González, Hispaania, Itaalia, Austria ja Poola valitsus ning Euroopa Komisjon seisukohal, et nimetatud tegevusega kaasneb kahtlemata direktiivi 95/46 tähenduses „andmete töötlemine”, mis on teistsugune ja teiste eesmärkidega kui andmete töötlemine veebisaitide avaldajate poolt. Otsingumootori haldaja on tema poolt läbi viidaval andmete töötlemisel „vastutav”, sest just tema määrab kindlaks andmete töötlemise eesmärgid ja vahendid.
- 24 Kreeka valitsuse arvates on kõnesoleva tegevuse puhul tegemist küll andmete „töötlemisega”, kuid et otsingumootorid toimivad lihtsalt vahendajana, ei saa neid haldavaid ettevõtjaid pidada „vastutavaks” töötlejaks, välja arvatud kui nad säilitavad andmeid puhvermälus või vahemälus kauem kui tehniliselt vajalik.
- 25 Selle kohta olgu märgitud, et direktiivi 95/46 artikli 2 punktis b on „isikuandmete töötlemine” määratletud kui „iga isikuandmetega tehtav toiming või toimingute kogum, olenemata sellest, kas see on automatiseeritud või mitte, näiteks kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringute teostamine, kasutamine, üleandmine, levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemine, andmete ühitamine või ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine”.
- 26 Konkreetselt internetiga seoses on Euroopa Kohus juba tõdenud, et toimingut, mis seisneb isikuandmete panemises veebilehele, tuleb pidada selliseks töötlemiseks direktiivi 95/46 artikli 2 punkti b tähenduses (vt kohtuotsus Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, punkt 25).
- 27 Põhikohtuasjas kõne all oleva tegevuse puhul ei ole vaidlustatud seda, et andmete hulgas, mida otsingumootorid leiavad, indekseerivad, säilitavad ja teevad kasutajatele kättesaadavaks, on ka teave tuvastatud või tuvastatavate füüsiliste isikute kohta, seega „isikuandmed” direktiivi artikli 2 punkti a tähenduses.
- 28 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et internetis avaldatud teabe otsimise eesmärgil automatiseeritult, pidevalt ja süstemaatiliselt internetti läbi kammides „kogub” otsingumootori haldaja andmeid, millest ta seejärel teeb oma indekseerimisprogrammide raames „väljavõtteid” ning mida ta „salvestab” ja „korrastab”, oma serverites „säilitab” ning vajadusel „annab üle” või „teeb kättesaadavaks” kasutajatele otsingutulemuste loetelu kujul. Kuna need toimingud on direktiivi 95/46 artikli 2 punktis b sõnaselgelt

ja tingimusteta loetletud, tuleb neid pidada „töötlemiseks” selle sätte tähenduses, ning seejuures ei ole oluline, et otsingumootori haldaja teeb samasuguseid toiminguid ka muud liiki teabe puhul ega tee isikuandmetel ja muudel andmetel vahet.

- 29 Eeltoodud seisukohta ei kummuta ka asjaolu, et andmed on juba varem internetis avaldatud ja otsingumootor neid ei muuda.
- 30 Euroopa Kohus on varem tõdenud, et direktiivi 95/46 artikli 2 punktis b loetletud toiminguid tuleb pidada isikuandmete töötlemiseks ka juhul, kui need puudutavad üksnes teavet, mis on meedias juba avaldatud. Nimelt märkis Euroopa Kohus, et kui direktiivi 95/46 kohaldamisel tehtaks üldine erand avaldatud teabe osas, kaotaks direktiiv suuresti oma mõtte (vt selle kohta kohtuotsus Satakunnan Markkinapörssi ja Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, punktid 48 ja 49).
- 31 Lisaks tuleneb direktiivi 95/46 artikli 2 punktis b toodud määratlusest, et kuigi isikuandmete muutmine on kahtlemata nende töötlemine direktiivi tähenduses, ei ole andmete muutmine ülejäänud selles sättes loetletud toimingute eelduseks.
- 32 Seoses küsimusega, kas sellise tegevuse raames, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tuleb otsingumootori haldajat pidada isikuandmete „vastutavaks töötlejaks”, olgu meenutatud, et direktiivi 95/46 artikli 2 punktis d on vastutav töötleja määratletud kui „füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindused või mõni muu organ, kes määrab üksi või koos teistega kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid”.
- 33 Kõnesoleva tegevuse eesmärgid ja vahendid ning ühtlasi ka selle tegevuse raames toimuva isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid määrab aga kindlaks otsingumootori haldaja, keda tuleb järelkult pidada „vastutavaks töötlejaks” artikli 2 punkti d tähenduses.
- 34 Olgu lisatud, et mitte ainult selle sätte selge sõnastuse, vaid ka selle eesmärgiga – tagada mõiste „vastutav töötleja” laia määratluse kaudu andmesubjektide tõhus ja täielik kaitse – oleks vastuolus, kui otsingumootori haldaja arvatakse välja selle mõiste kohaldamisalast põhjendusel, et tal puudub kontroll kolmandate isikute veebilehtedel avaldatud isikuandmete üle.
- 35 Seoses sellega olgu toonitatud, et otsingumootori tegevuse raames toimuv isikuandmete töötlemine erineb sellest ja lisandub sellele, mida teevad veebisaidi väljaandjad, kes lisavad need andmed internetileheküljele.
- 36 Vaidlust ei ole ka selles, et otsingumootorite tegevusel on andmete ülemaailmses levikus otsustav roll, sest see muudab andmed kättesaadavaks igale internetikasutajale, kes teeb otsingut andmesubjekti nime põhjal, sealhulgas internetikasutajatele, kes ei oleks muidu leidnud veebilehekülge, kus need andmed on avaldatud.
- 37 Internetis avaldatud teabe korraldamine ja koondamine, mida teevad otsingumootorid, et hõlbustada oma kasutajatel sellistele andmetele juurdepääsu, võib tuua kaasa selle, et kui otsing tehakse füüsilise isiku nime põhjal, saavad otsingumootori kasutajad tulemuste loetelu näol struktureeritud ülevaate selle isiku kohta internetis leiduvast teabest, mis võimaldab neil koostada andmesubjekti kohta rohkem või vähem üksikasjaliku profiili.
- 38 Otsingumootori tegevus võib seega märkimisväärselt ja veebisaitide väljaandjate tegevusele lisanduvalt mõjutada eraelu puutumatusse põhiõigust ja põhiõigust isikuandmete kaitsele, mistõttu peab otsingumootori haldaja kui selle tegevuse eesmärgi ja vahendeid kindlaks määrav isik oma ülesannete, pädevuse ja võimaluste piires tagama tegevuse vastavuse direktiivi 95/46 nõuetele, et direktiivis ette nähtud tagatised saaksid oma täielikku mõju avaldada ning et andmesubjektid ja eeskätt nende õigus eraelu puutumatusse oleksid tõepoolest tõhusalt ja täielikult kaitstud.

- 39 Asjaolu, et veebisaidi väljaandjatel on võimalus anda otsingumootori haldajatele teada – kasutades näiteks välistusprotokolli, mis on tuntud kui „robot.txt”, või koodi „noindex” või „noarchive” –, et nad soovivad täielikult või osaliselt välistada teatava nende saidil avaldatud teabe lisamise otsingumootori automaatsesse indeksisse, ei tähenda, et kui väljaandjad sellest teada ei anna, siis vabaneb otsingumootori haldaja vastutusest otsingumootori tegevusega seoses toimuva isikuandmete töötlemise eest.
- 40 Nimelt ei muuda see asjaolu fakti, et isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid määrab kindlaks otsingumootori haldaja. Isegi kui eeldada, et kõnesolev veebisaidi väljaandjate võimalus tähendab, et nad määravad andmete töötlemise vahendid kindlaks koos otsingumootori haldajaga, ei kahanda see kuidagi otsingumootori haldaja vastutust, kuna direktiivi 95/46 artikli 2 punkt d näeb sõnaselgelt ette, et niisugune kindlaksmääramine võib toimuda „üksi või koos teistega”.
- 41 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tulenevalt peab teise küsimuse punktidele a ja b vastama, et direktiivi 95/46 artikli 2 punkte b ja d tuleb tõlgendada esiteks nii, et otsingumootori tegevust, mis seisneb kolmandate isikute poolt internetis avaldatud või sinna lisatud teabe leidmises, automaatses indekseerimises, ajutises säilitamises ja lõpuks internetikasutajatele kättesaadavaks tegemises teatavas eelistusjärjekorras, tuleb pidada „isikuandmete töötlemiseks” artikli 2 punkti b tähenduses, kui see teave sisaldab isikuandmeid, ja teiseks, et otsingumootori haldajat tuleb pidada isikuandmete „vastutavaks töötlejaks” artikli 2 punkti d tähenduses.

Esimese küsimuse punktid a–d, mis käsitlevad direktiivi 95/46 territoriaalset kohaldamisala

- 42 Esimese küsimuse punktidega a–d palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitada, kas niisugustel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on võimalik kohaldada direktiivi 95/46 üle võtnud siseriiklikku õigusakti.
- 43 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on sellega seoses tuvastanud järgmised asjaolud:
- Google Searchi pakutakse ülemaailmselt veebisaidi „www.google.com” kaudu. Paljudes riikides on riigikeelele kohandatud kohalikud versioonid. Google Searchi hispaaniakeelset versiooni pakutakse saidi „www.google.es” kaudu, mis on registreeritud alates 16. septembrist 2003. Google Search on üks enamkasutatavaid otsingumootoreid Hispaanias.
 - Google Searchi haldab Google Inc., kes on Google’i kontserni emaettevõtja ja kelle registrijärgne asukoht on Ameerika Ühendriikides.
 - Google Search indekseerib kogu maailma veebilehti, sealhulgas Hispaanias asuvaid veebilehti. Google Searchi „veebiämblike” või indekseerimisrobotite – s.o arvutiprogrammid, mida kasutatakse veebilehtede sisu metoodiliseks ja automaatseks ülesotsimiseks ja sirvimiseks – indekseeritavat teavet säilitatakse ajutiselt serverites, mille asukoht ei ole teada, kuna seda peetakse konkurentsi põhjustel saladuses.
 - Google Search ei piirdu ligipääsu võimaldamisega indekseeritud veebilehtede sisule, vaid kasutab seda tegevust, et lisada tasu eest selliste ettevõtjate reklaami – tavaliselt seostatuna internetikasutaja otsingutekstiga –, kes soovivad selle vahendi abil pakkuda internetikasutajatele oma kaupu või teenuseid.
 - Google’i kontsern kasutab oma tütarettevõtjat Google Spain veebisaidil „www.google.com” loodud reklaamipinna müügi edendamiseks. 3. septembril 2003 asutatud Google Spainil on eraldiseisva juriidilise isiku staatus ja registrijärgne asukoht Madridis (Hispaania). Tema tegevus on suunatud

põhiliselt Hispaanias asuvatele ettevõtjatele, toimides kontserni kaubandusagendina selles liikmesriigis. Google Spaini eesmärk on edendada, hõlbustada ja teostada internetireklaami toodete ja teenuste müüki kolmandatele isikutele ning sellist reklaami turustada.

— Google Inc. määras Google Spaini vastutavaks töötlejaks Hispaanias kahe andmekataloogi osas, mille Google Inc. on AEPD-s registreerinud ja mis sisaldavad nende klientide andmeid, kes on sõlminud Google Inc-ga reklaamiteenuste lepingud.

44 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu tõstatatud peamised probleemid puudutavad täpsemalt direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punktis a kasutatud mõistet „asutus” ja artikli 4 lõike 1 punktis c kasutatud väljendit „[kasutab] vahendeid, mis paiknevad kõnealuse liikmesriigi territooriumil”.

Esimese küsimuse punkt a

45 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub esimese küsimuse punktiga a sisuliselt selgitada, kas direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et isikuandmete töötlemine toimub liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötleja asutuse tegevuse raames selle sätte tähenduses, kui üks või mitu järgmisest kolmest tingimusest on täidetud:

— otsingumootori haldaja asutab liikmesriigis filiaali või tütarettevõtja, mille eesmärk on tagada otsingumootori reklaamipinna turustamine ja müük ja mille tegevus on suunatud selle liikmesriigi elanikele, või

— emaettevõtja määrab selles liikmesriigis asuva tütarettevõtja oma esindajaks ja vastutavaks töötlejaks kahe konkreetse andmekataloogi osas, mis on seotud sellelt ettevõtjalt lepinguliselt reklaami ostnud klientide andmetega, või

— liikmesriigis asuv filiaal või tütarettevõtja annab väljaspool Euroopa Liitu asuvale emaettevõtjale üle talle nii andmesubjektide kui ka andmekaitseõiguse järgimise tagamise eest vastutavate ametiasutuste esitatud taotlused ja nõuded, isegi kui sellist koostööd tehakse vabatahtlikult.

46 Neist tingimustest esimese kohta märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Google Searchi käitab ja haldab Google Inc. ning ei ole tuvastatud, et Google Spaini tegevus Hispaanias oleks otseselt seotud kolmandate isikute veebisaitidel leiduva teabe või andmete indekseerimise või säilitamisega. Kuid reklaamipinna turustamine ja müük, millega Google Spain Hispaanias tegeleb, on oluline osa Google'i kontserni äritegevusest ning seda võib pidada Google Searchiga tihedalt seotuks.

47 M. Costeja González, Hispaania, Itaalia, Austria ja Poola valitsus ning komisjon leiavad, et võttes arvesse lahutamatu seost Google Inc. haldatava otsingumootori tegevuse ja Google Spaini tegevuse vahel, tuleb viimast pidada esimese asutuseks seoses tegevusega, mille käigus toimub isikuandmete töötlemine. Seevastu Google Spain, Google Inc. ja Kreeka valitsus on seisukohal, et direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkti a ei kohaldata siis, kui on tegemist esimese tingimusega eelotsusetaotluse esitanud kohtu loetletud kolmest tingimusest.

48 Selle kohta olgu kõigepealt meenutatud, et direktiivi 95/46 põhjenduses 19 on täpsustatud, et „registreerimine liikmesriigi territooriumil eeldab tegelikku ja tulemuslikku tegutsemist ning stabiilset asukohta; selles suhtes ei ole määravaks asutatud üksuse õiguslik vorm, tegemist võib olla lihtsalt filiaali või juriidilisest isikust tütarettevõtjaga”.

49 Vaidlustatud ei ole Google Spaini tegelikku ja tulemuslikku tegutsemist stabiilse asukoha kaudu Hispaanias. Kuna Google Spain on ka juriidiline isik, on järelikult tegemist Google Inc. tütarettevõtjaga Hispaania territooriumil ja seetõttu „asutusega” direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses.

- 50 Selles sättes ette nähtud kriteeriumi täitmiseks on veel vaja, et isikuandmete töötlemine vastutava töötaja poolt toimuks liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötaja asutuse „tegevuse raames”.
- 51 Google Spain ja Google Inc. arvates ei ole antud juhul sellega tegemist, kuna põhikohtuasjas kõne all olevat isikuandmete töötlemist viib läbi üksnes Google Inc., kes haldab Google Searchi, ilma et selles mingil viisil osaleks Google Spain, kelle tegevus piirdub toe pakkumisega Google'i kontserni reklaamitegevusele, mis erineb tema otsingumootori teenusest.
- 52 Nagu eeskätt Hispaania valitsus ja komisjon toonitasid, ei nõua direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkt a siiski seda, et asjaomane asutus ise peaks läbi viima isikuandmete töötlemise, vaid üksnes seda, et see toimuks tema „tegevuse raames”.
- 53 Pealegi kui võtta arvesse direktiivi 95/46 eesmärki, milleks on tagada isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste ning eelkõige nende eraelu puutumatus tõi ja täielik kaitse, ei või seda väljendit tõlgendada kitsalt (vt analoogia alusel kohtuotsus L'Oréal jt, C-324/09, EU:C:2011:474, punktid 62 ja 63).
- 54 Seoses sellega olgu märgitud, et eelkõige direktiivi 95/46 põhjendustest 18–20 ja artiklist 4 nähtuvalt on liidu seadusandja soovinud vältida seda, et isikud jääksid ilma direktiiviga tagatud kaitsest või et sellest kaitsest mindaks mööda ning on seetõttu näinud ette eriti laia territoriaalse kohaldamisala.
- 55 Direktiivi 95/46 eesmärki ja artikli 4 lõike 1 punkti a sõnastust arvesse võttes tuleb asuda seisukohale, et isikuandmete töötlemine, mida tehakse sellise otsingumootori teenuse tarbeks nagu Google Search, mida haldab ettevõtja, kellel on registrijärgne asukoht kolmandas riigis, kuid asutus liikmesriigis, toimub selle asutuse „tegevuse raames”, kui selle eesmärgiks on tagada selles liikmesriigis otsingumootori reklaamipinna turustamine ja müük, et muuta otsingumootori teenus kulutõhusaks.
- 56 Niisuguses olukorras on otsingumootori haldaja tegevus lahutamatu seotud tema liikmesriigis asuva asutuse tegevusega, kuna reklaamipinnaga seotud tegevus on vahend, et muuta otsingumootori tegevus majanduslikult kulutõhusaks, ning otsingumootor on samal ajal vahend, mis võimaldab seda tegevust sooritada.
- 57 Seoses sellega olgu meenutatud, et nagu käesoleva otsuse punktides 26–28 täpsustatud, on juba isikuandmete kuvamine otsingutulemuste leheküljel nende andmete töötlemine. Kuna koos tulemustega kuvatakse aga samal leheküljel ka otsingusõnadega seotud reklaam, siis peab tõdema, et kõnesolev isikuandmete töötlemine toimub vastutava töötaja sellise asutuse reklaami- ja äritegevuse raames, mis paikneb liikmesriigi territooriumil, antud juhul Hispaania territooriumil.
- 58 Neil asjaoludel ei saa nõustuda sellega, et otsingumootori toimimiseks toimuv isikuandmete töötlemine lahutatakse direktiivis 95/46 ette nähtud kohustustest ja tagatistest – see kahjustaks direktiivi kasulikku mõju ning põhiõiguste ja -vabaduste tõhusat ja täielikku kaitset, mille tagamine on direktiivi eesmärk (vt analoogia alusel kohtuotsus L'Oréal jt, EU:C:2011:474, punktid 62 ja 63), eelkõige isikuandmete töötlemisel eraelu puutumatus kaitset, millele direktiiv omistab erilise tähtsuse, nagu nähtub muu hulgas direktiivi artikli 1 lõikest 1 ja põhjendustest 2 ja 10 (vt selle kohta kohtuotsused Österreichischer Rundfunk jt, C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, punkt 70; Rijkeboer, C-553/07, EU:C:2009:293, punkt 47, ning IPI, C-473/12, EU:C:2013:715, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 59 Kuna eelotsustaotluse esitanud kohtu loetletud kolmest tingimusest on esimene tingimus piisav järeldamiseks, et niisugune asutus nagu Google Spain vastab direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punktis a ette nähtud kriteeriumile, ei ole kahte ülejäänud tingimust vaja analüüsida.

- 60 Eeltoodust tulenevalt peab esimese küsimuse punktile a vastama, et direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et isikuandmete töötlemine toimub liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötaja asutuse tegevuse raames selle sätte tähenduses, kui otsingumootori haldaja asutab liikmesriigis filiaali või tütarettevõtja, mille eesmärk on tagada otsingumootori reklaamipinna turustamine ja müük ja mille tegevus on suunatud selle liikmesriigi elanikele.

Esimese küsimuse punktid b–d

- 61 Arvestades esimese küsimuse punktile a antud vastust, ei ole esimese küsimuse punktidele b–d tarvis vastata.

Teise küsimuse punktid c ja d, mis käsitlevad otsingumootori haldaja vastutuse ulatust direktiivi 95/46 alusel

- 62 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub teise küsimuse punktidega c ja d sisuliselt selgitada, kas direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nendes sätetes ette nähtud õiguste tagamiseks on otsingumootori haldaja kohustatud kõrvaldama isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad teavet selle isiku kohta, ka sellisel juhul, kui seda nime või teavet ei ole varem või samal ajal neilt veebilehtedelt kustutatud, isegi kui selle nime või teabe avaldamine neil veebilehtedel on seaduslik.
- 63 Google Spain ja Google Inc. leiavad, et proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt tuleb igasugune teabe kõrvaldamise nõue esitada vastava veebilehe väljaandjale, sest tema vastutab teabe avaldamise eest, on võimeline hindama sellise avaldamise seaduslikkust ning tema käsutuses on kõige tõhusamad ja vähem piiravad vahendid, et muuta selline teave kättesaamatuks. Pealegi kui panna otsingumootori haldajale kohustus kõrvaldada oma indeksitest internetis avaldatud teave, ei võtaks see piisavalt arvesse veebisaitide väljaandjate, teiste internetikasutajate ja otsingumootori haldaja enda põhiõigusi.
- 64 Austria valitsuse arvates võib siseriiklik järelevalveasutus anda otsingumootori haldajale korralduse kustutada oma kataloogidest kolmandate isikute avaldatud teave üksnes juhul, kui eelnevalt on tuvastatud kõnesolevate andmete ebaseaduslikkus või ebaõigsus või kui andmesubjekt on esitanud selle teabe avaldanud veebisaidi väljaandjale vastuväite ja see on rahuldatud.
- 65 M. Costeja González, Hispaania, Itaalia ja Poola valitsus ning komisjon leiavad, et siseriiklik ametiasutus võib anda otse otsingumootori haldajale korralduse kõrvaldada oma indeksitest ja puhvermälust teave, mis sisaldab kolmandate isikute avaldatud isikuandmeid, ilma et ta peaks eelnevalt või samal ajal pöörduma seda teavet sisaldava veebilehe väljaandja poole. M. Costeja González, Hispaania ja Itaalia valitsus ning komisjon lisavad, et asjaolu, et see teave avaldati õiguspäraselt ja on jätkuvalt üleval veebilehel, kust see esialgu pärines, ei mõjuta direktiivist 95/46 tulenevaid otsingumootori haldaja kohustusi. Poola valitsuse arvates aga vabastab see asjaolu otsingumootori haldaja tema kohustustest.
- 66 Kõigepealt olgu meenutatud, et direktiivi 95/46 artiklist 1 ja põhjendusest 10 nähtuvalt on direktiivi eesmärk tagada isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse kõrgetasemeline kaitse (vt selle kohta kohtuotsus IPI, EU:C:2013:715, punkt 28).
- 67 Vastavalt direktiivi 95/46 põhjendusele 25 peavad direktiivis ette nähtud kaitsmise põhimõtted kajastuma ühest küljest töötlemise eest vastutavate isikute suhtes kehtestatud kohustustes, eelkõige seoses andmete kvaliteedi, tehnilise turvalisuse, järelevalveasutustele teatamise ja andmete töötlemise asjaoludega, ning teisest küljest õigustes, mis on antud üksikisikule, kelle andmeid töödeldakse, ja mille kohaselt tuleb talle töötlemisest teatada, võimaldada tal andmetega tutvuda ja nõuda andmete korrigeerimist ning teatavatel asjaoludel isegi esitada vastuväiteid andmete töötlemise suhtes.

- 68 Euroopa Kohus on varem juba otsustanud, et kuivõrd direktiivi 95/46 sätted reguleerivad isikuandmete töötlemist, mis võib riivata põhivabadusi ja eriti õigust eraelu puutumatusse, tuleb nende tõlgendamisel lähtuda põhiõigustest, mis moodustavad väljakujunenud kohtupraktika kohaselt õiguse üldpõhimõtete lahutamatu osa ning mille järgimise tagab Euroopa Kohus ja mis on praegu sätestatud hartas (vt eelkõige kohtuotsused *Connolly vs. komisjon*, C-274/99 P, EU:C:2001:127, punkt 37, ning *Österreichischer Rundfunk jt*, EU:C:2003:294, punkt 68).
- 69 Harta artikkel 7 tagab õiguse eraelu puutumatusse ja harta artikkel 8 näeb otsesõnu ette õiguse isikuandmete kaitsesele. Viimati nimetatud artikli lõigetes 2 ja 3 on täpsustatud, et selliseid andmeid tuleb töödelda asjakohaselt ning kindlaksmääratud eesmärkidel ja asjaomase isiku nõusolekul või muul seaduses ette nähtud õiguslikul alusel, et igaljuhul on õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega ja nõuda nende parandamist ning et nende sätete täitmist kontrollib sõltumatu asutus. Need nõuded on ellu viidud muu hulgas direktiivi 95/46 artiklitega 6, 7, 12, 14 ja 28.
- 70 Direktiivi 95/46 artikli 12 punktis b on sätestatud, et liikmesriigid tagavad, et igal andmesubjektil on õigus nõuda vastutavalt töötlejalt võimalust vastavalt vajadusele parandada, kustutada või sulgeda need andmed, mille töötlemine ei vasta direktiivi 95/46 sätetele, eelkõige seetõttu, et andmed on ebatäielikud või ebaõiged. Kuna viimane täpsustus, mis puudutab olukorda, kui teatavaid direktiivi 95/46 artikli 6 lõike 1 punktis d sätestatud nõudeid ei ole täidetud, on näitlik, mitte ammendav, siis järeldub sellest, et töötlemine võib olla direktiiviga vastuolus ja anda andmesubjektile alust tugineda direktiivi artikli 12 punktiga b tagatud õigusele ka seetõttu, et ei ole täidetud muid direktiivis ette nähtud isikuandmete töötlemise seaduslikkuse tingimusi.
- 71 Selles osas peab meenutama, et kui direktiivi 95/46 artiklis 13 toodud erandid ei sätesta teisiti, tuleb isikuandmete töötlemisel ühelt poolt järgida põhimõtteid andmete kvaliteedi kohta, mis on sätestatud direktiivi artiklis 6, ning teiselt poolt peab töötlemine vastama mõnele direktiivi artiklis 7 loetletud andmetöötluse seaduslikkuse kriteeriumile (vt kohtuotsused *Österreichischer Rundfunk jt*, EU:C:2003:294, punkt 65; *ASNEF ja FECEMD*, C-468/10 ja C-469/10, EU:C:2011:777, punkt 26, ning *Worten*, C-342/12, EU:C:2013:355, punkt 33).
- 72 Vastavalt artiklile 6 ja võttes arvesse erisätteid, mida liikmesriigid võivad kehtestada töötlemisele ajaloo, statistika või teadusega seotud eesmärkidel, peab vastutav töötleja tagama, et isikuandmeid „töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult”, et isikuandmeid „kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õigusparastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus kõnealuste eesmärkidega”, et need on „piisavad, asjakohased ega ületa selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse”, et need on „täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud” ning et neid „säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkidega”. Seoses sellega peab vastutav töötleja võtma kõik mõistlikud meetmed, et kustutada või parandada andmed, mis ei vasta selle sätte nõuetele.
- 73 Andmetöötluse seaduslikkuse kohta direktiivi 95/46 artikli 7 alusel olgu märgitud, et niisugust töötlemist, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mida teeb otsingumootori haldaja, võib hõlmata artikli 7 punktis f ette nähtud alus.
- 74 See säte lubab isikuandmete töötlemist juhul, kui töötlemine on vajalik vastutava töötleja või andmeid saava kolmanda isiku või kolmandate isikute õigustatud huvide elluviimiseks, kui selliseid huve ei kaalu üles huvid, mis on seotud direktiivi artikli 1 lõike 1 kohaselt kaitstavate andmesubjekti põhiõiguste ja -vabadustega, eeskätt õigusega eraelu puutumatusse. Artikli 7 punkti f kohaldamisel on niisiis vajalik kõnealuste vastanduvate õiguste ja huvide kaalumise, mille raames peab võtma arvesse harta artiklitest 7 ja 8 tulenevate andmesubjekti õiguste olulisust (vt kohtuotsus *ASNEF ja FECEMD*, EU:C:2011:777, punktid 38 ja 40).

- 75 Töötlemise vastavust direktiivi 95/46 artiklile 6 ja artikli 7 punktile f saab kontrollida direktiivi artikli 12 punkti b kohase avalduse alusel ning lisaks võib teatud tingimustel kasutada andmesubjekt direktiivi artikli 14 esimese lõigu punktis a ette nähtud õigust vastuväiteid esitada.
- 76 Artikli 14 esimese lõigu punkti a kohaselt annavad liikmesriigid andmesubjektidele õiguse esitada alati konkreetse olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel vastuväiteid teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes vähemalt direktiivi 95/46 artikli 7 punktides e ja f osutatud juhtudel, kui siseriiklikes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Niisiis võimaldab artikli 14 esimese lõigu punkti a raames toimuv kaalumine võtta eraldi arvesse kõiki andmesubjekti konkreetset olukorda puudutavaid asjaolusid. Kui tegemist on õigustatud vastuväitega, ei tohi vastutav töötaja andmeid edasi töödelda.
- 77 Direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a kohased avaldused võib andmesubjekt esitada otse vastutavale töötlejale, kes peab nõuetekohaselt kontrollima avalduse põhjendatust ja vajadusel lõpetama kõnesolevate andmete töötlemise. Kui vastutav töötaja avaldustele ei reageeri, võib andmesubjekt pöörduda järelevalveasutusse või kohtusse, et need viiks läbi vajalikud kontrollimised ja annaksid vastutavale töötlejale korralduse konkreetsete meetmete võtmiseks.
- 78 Seoses sellega olgu märgitud, et direktiivi 95/46 artikli 28 lõigetest 3 ja 4 nähtuvalt võivad kõik isikud esitada igasse järelevalveasutusse avalduse nende õiguste ja vabaduste kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega ning järelevalveasutusel on uurimisvolitused ja tõhusad sekkumisvolitused, mis võimaldavad tal anda korralduse andmete sulgemiseks, kustutamiseks või hävitamiseks või keelata töötlemise ajutiselt või alaliselt.
- 79 Neid kaalutlusi tuleb silmas pidada andmesubjekti õigusi käsitlevate direktiivi 95/46 sätete tõlgendamisel ja kohaldamisel, kui andmesubjekt esitab järelevalveasutusele või kohtule niisuguse avalduse nagu põhikohtuasjas.
- 80 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et nagu käesoleva otsuse punktides 36–38 tõdetud, võib niisugune nagu põhikohtuasjas kõne all olev isikuandmete töötlemine, mida teeb otsingumootori haldaja, eraelu puutumatus põhiõigust ja põhiõigust isikuandmete kaitsele oluliselt mõjutada, kui otsingumootori abil tehakse päring füüsilise isiku nime põhjal, kuna kõnesolev töötlemine võimaldab igal internetikasutajal saada tulemuste loetelu kujul struktureeritud ülevaate selle isiku kohta internetis leiduvast teabest, mis tõenäoliselt puudutab tema eraelu mitut aspekti ja mida oleks ilma selle otsingumootorita olnud võimatu või väga raske omavahel ühendada ning mis võimaldab neil koostada andmesubjekti kohta rohkem või vähem üksikasjaliku profiili. Pealegi mitmekordistub andmesubjekti põhiõiguste riive selle olulise rolli tõttu, mis on tänapäeva ühiskonnas internetil ja otsingumootoritel, mille tõttu on niisuguses tulemuste loetelus sisalduv teave kõikjal kättesaadav (vt selle kohta kohtuotsus eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 45).
- 81 Selle riive potentsiaalset raskust silmas pidades tuleb tõdeda, et riivet ei saa õigustada pelgalt otsingumootori haldaja majandushuviga sellise töötlemise suhtes. Kuid kuna tulemuste loetelust linkide kõrvaldamine võib vastavast teabest sõltuvalt mõjutada selliste internetikasutajate õiguspäraseid huve, kellel võib olla huvi sellisele teabele ligi pääseda, tuleb niisugustes olukordades nagu põhikohtuasjas püüda saavutada õiglast tasakaalu eelkõige sellise huvi ja andmesubjektide harta artiklitest 7 ja 8 tulevate põhiõiguste vahel. Nende artiklitega kaitstud andmesubjekti õigused kaaluvad internetikasutajate seesuguse huvi küll üldjuhul kindlasti üles, kuid üksikjuhtudel võib see tasakaal siiski sõltuda teabe laadist ja delikaatsusest andmesubjektide eraelu suhtes ning üldsuse huvist seda teavet saada, mis omakorda võib varieeruda vastavalt sellele, milline on selle andmesubjekti roll avalikus elus.
- 82 Pärast direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a kohaldamise tingimuste hindamist, mida tuleb järelevalveasutusel või kohtul teha, kui neile esitatakse selline avaldus nagu põhikohtuasjas, võib järelevalveasutus või kohus anda otsingumootori haldajale korralduse kõrvaldada isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on

avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad teavet selle isiku kohta, ilma et selline korraldus eeldaks, et veebilehe väljaandja oleks selle nime ja teabe omal tahtel või järelevalveasutuse või kohtu korraldusel eelnevalt või samal ajal kõrvaldanud veebilehelt, kus need avaldati.

- 83 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 35–38 tõdetud, kuivõrd otsingumootori tegevuse raames toimuv isikuandmete töötlemine erineb sellest ja lisandub sellele, mida teevad veebisaidi väljaandjad, ning mõjutab täiendavalt andmesubjekti põhiõigusi, peab otsingumootori haldaja kui vastutav töötleja oma ülesannete, pädevuse ja võimaluste piires tagama andmetöötlemise vastavuse direktiivi 95/46 nõuetele, et direktiivis ette nähtud tagatised saaksid oma täielikku mõju avaldada.
- 84 Seoses sellega olgu märgitud, et arvestades seda, kui lihtne on veebisaidil avaldatud teavet teistel saitidel jagada, ja arvestades asjaolu, et liidu õigusaktid ei ole teabe avaldamise eest vastutavate isikute suhtes alati kohaldatavad, ei ole andmesubjektide tõhus ja täielik kaitse võimalik, kui andmesubjektid peavad eelnevalt või paralleelselt saavutama selle, et veebisaitide väljaandjad kustutaksid neid puudutava teabe.
- 85 Pealegi võib veebisaidi väljaandja füüsilise isiku kohta teavet avaldades töödelda andmeid „ainult ajakirjanduse jaoks” ning kuuluda seega direktiivis sätestatud nõuetest direktiivi 95/46 artikliga 9 tehtud erandi alla, kuid see ei laiene andmetöötlemisele, mida teeb otsingumootori haldaja. Niisiis ei saa välistada, et teatud tingimustel võib andmesubjekt teostada direktiivi 95/46 artikli 12 punktis b ja artikli 14 esimese lõigu punktis a ette nähtud õigusi otsingumootori haldaja suhtes, aga mitte veebilehe väljaandja suhtes.
- 86 Veel tuleb tõdeda, et alus, mis direktiivi 95/46 artikli 7 kohaselt õigustab isikuandmete avaldamist veebisaidil, ei lange tingimata kokku alusega, mida kohaldatakse otsingumootori tegevusele, ning pealegi kui see nii ka oleks, võib direktiivi 95/46 artikli 7 punktis f ja artikli 14 esimese lõigu punktis a ette nähtud huvide kaalumise tulemus olla erinev sõltuvalt sellest, kas andmeid töötles otsingumootori haldaja või veebilehe väljaandja, kuna esiteks võivad töötlemist õigustavad huvid olla erinevad ja teiseks ei tarvitse tagajärjed, mis on sellisel töötlemisel andmesubjektile ja eelkõige tema eraelule, olla samasugused.
- 87 Kuna see, et isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavale tulemuste loetelule lisatakse veebileht ja sellel sisalduv teave andmesubjekti kohta, lihtsustab oluliselt selle teabe kättesaadavust kõigile internetikasutajatele, kes teevad andmesubjekti kohta otsingu, ning võib mängida otsustavat rolli selle teabe levikus, on see tõenäoliselt suurem andmesubjekti eraelu puutumatus põhioõiguse riive kui selle veebilehe avaldamine väljaandja poolt.
- 88 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes peab teise küsimuse punktidele c ja d vastama, et direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nendes sätetes ette nähtud õiguste tagamiseks ja kui neis sätestatud tingimused on tõepoolest täidetud, on otsingumootori haldaja kohustatud kõrvaldama isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad teavet selle isiku kohta, ka sellisel juhul, kui seda nime või teavet ei ole varem või samal ajal neilt veebilehtedelt kustutatud, isegi kui selle nime või teabe avaldamine neil veebilehtedel on seaduslik.

Kolmas küsimus, mis käsitleb direktiiviga 95/46 tagatud andmesubjekti õiguste ulatust

- 89 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub kolmanda küsimusega sisuliselt selgitada, kas direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et need võimaldavad andmesubjektidel nõuda otsingumootori haldajalt, et see kõrvaldaks andmesubjekti nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on õiguspäraselt avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad tõest teavet andmesubjekti kohta, tuues põhjenduseks selle, et see teave võib talle kahjulikud olla, või kui ta soovib, et teatud aja möödudes see teave „unustataks”.

- 90 Google Spain, Google Inc., Kreeka, Austria ja Poola valitsus ning komisjon leiavad, et sellele küsimusele tuleks vastata eitavalt. Google Spain, Google Inc., Poola valitsus ja komisjon väidavad sellega seoses, et direktiivi 95/46 artikli 12 punkt b ja artikli 14 esimese lõigu punkt a annavad andmesubjektidele õigusi üksnes tingimusel, et kõnesolev töötlemine on direktiiviga vastuolus, või nende olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel, mitte aga pelgalt seetõttu, et nad leiavad, et see töötlemine võib olla neile kahjulik, või kui nad soovivad, et töödeldud andmed unustataks. Kreeka ja Austria valitsus leiavad, et andmesubjekt peab pöörduma vastava veebisaidi väljaandja poole.
- 91 M. Costeja González ning Hispaania ja Itaalia valitsus on seisukohal, et andmesubjekt võib esitada vastuväite sellele, et otsingumootor tema isikuandmeid indekseeriks, kui selliste andmete levitamine otsingumootori kaudu on talle kahjulik ja kui tema põhiõigus isikuandmete kaitsesele ja eraelu puutumatusse – mille hulka kuulub ka „õigus olla unustatud” – on otsingumootori haldaja õiguspärase huvi ja teabevabadust puudutava üldise huvi suhtes ülimuslikud.
- 92 Seoses direktiivi 95/46 artikli 12 punktiga b, mille kohaldamise eelduseks on tingimus, et isikuandmete töötlemine oleks direktiiviga vastuolus, olgu meenutatud, et nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 72 märgitud, võib niisugune vastuolu olla tingitud mitte üksnes sellest, et andmed on ebaõiged, vaid eelkõige ka sellest, et need ei ole piisavad või asjakohased või ületavad selle otstarbe piire, mille tarvis neid töödeldakse, et neid ei ajakohastata või säilitatakse pikema aja jooksul kui vajalik, välja arvatud kui neid säilitatakse ajaloo, statistika või teadusega seotud eesmärkidel.
- 93 Neist direktiivi 95/46 artikli 6 lõike 1 punktidest c–e tuleneb, et isegi alguses seaduslik täpsete andmete töötlemine võib aja möödudes sattuda direktiiviga vastuollu, kui neid andmeid ei ole enam vaja eesmärkidel, milleks neid koguti või töödeldi. Nii on see eelkõige juhul, kui need andmed ei ole adekvaatsed, ei ole või enam ei ole asjakohased või kui andmed on neid eesmärke ja möödunud aega arvestades ülemäärased.
- 94 Järelikult juhul, kui direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b alusel esitatud andmesubjekti avalduse kohta tõdetakse, et andmesubjekti nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavasse tulemuste loetellu linkide lisamine veebilehtedele, mille on õiguspäraselt avaldanud kolmandad isikud ja mis sisaldavad tõest teavet andmesubjekti isiku kohta, on praeguses olukorras artikli 6 lõike 1 punktidega c–e vastuolus seetõttu, et konkreetse juhtumi kõiki asjaolusid silmas pidades ei ole see teave adekvaatne, ei ole või enam ei ole asjakohane või on otsingumootori haldaja poolt töötlemise eesmärke arvestades ülemäärane, tuleb see teave ja vastavad lingid otsingutulemuste loetelus kustutada.
- 95 Mis puudutab artikli 12 punkti b kohaseid avaldusi, mille aluseks on direktiivi 95/46 artikli 7 punktis f sätestatud tingimuste väidetav täitmata jätmine, ja direktiivi artikli 14 esimese lõigu punkti a kohaseid avaldusi, siis tuleb märkida, et igasugune isikuandmete töötlemine peab olema vastavalt artiklile 7 seaduslik kogu aja jooksul, mille kestel see toimub.
- 96 Eeltoodut arvestades peab tõdema, et niisuguste avalduste hindamisel, mis on esitatud põhikohtuasjas kõne all olevaga sarnase töötlemise peale, tuleb eelkõige kontrollida, kas andmesubjektil on õigus sellele, et tema isiku kohta käiv teave ei oleks käesoleval ajal enam tema nimega seostatav tulemuste loetelu kaudu, mis kuvatakse tema isiku põhjal tehtud otsingu järel. Sellega seoses olgu toonitatud, et niisuguse õiguse tuvastamine ei eelda seda, et kõnesoleva teabe lisamine tulemuste loetellu tekitaks andmesubjektile kahju.
- 97 Andmesubjekt võib harta artiklitest 7 ja 8 tulenevaid õigusi arvesse võttes nõuda, et kõnesolevat teavet ei tehtaks enam laiale üldsusele kättesaadavaks selle teabe lisamisega tulemuste loetellu, mistõttu tuleb tõdeda, et eelkõige käesoleva otsuse punktist 81 nähtuvalt kaaluvad need õigused üldjuhul üles mitte üksnes otsingumootori haldaja majandushuvi, vaid ka üldsuse huvi vastava isiku nime põhjal tehtud otsinguga seda teavet leida. See ei kehti aga juhul, kui konkreetsetel põhjustel, näiteks isiku rolli tõttu avalikus elus, õigustab tema põhiõiguste riivet ülekaalukas üldsuse huvi pääseda niisuguse loetellu lisamisega kõnesolevale teabele ligi.

- 98 Mis puudutab niisugust olukorda, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis puudutab tulemuste loetelus, mille internetikasutaja saab andmesubjekti nime põhjal Google Searchi abil otsingut tehes, linkide kuvamist ajalehe internetiarhiivi kahele lehele, mis sisaldavad teateid, kus on mainitud selle isiku nime ja mis käsitlevad sotsiaalkindlustusvõlgade tõttu arestitud kinnisvara enampakkumist, siis tuleb asuda seisukohale, et arvestades neis teadetes sisalduva teabe delikaatsust selle isiku eraelu seisukohalt ja asjaolu, et nende esmakordne avaldamine toimus 16 aastat tagasi, on andmesubjektil õiguspärane huvi selle vastu, et niisuguse loetelu kaudu ei seostataks seda teavet enam tema nimega. Kuna antud juhul näivad puuduvat konkreetsed põhjused, mis õigustaksid üldsuse ülekaalukat huvi pääseda niisuguse otsinguga ligi sellele teabele – mida tuleb aga kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul –, võib andmesubjekt direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a alusel nõuda selliste linkide kõrvaldamist tulemuste loetelust.
- 99 Eeltoodud kaalutlustest tulenevalt peab kolmandale küsimusele vastama, et direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nende sätete kohaldamise tingimuste hindamisel tuleb eelkõige uurida, kas andmesubjektil on õigus sellele, et tema isiku kohta käiv teave ei oleks käesoleval ajal enam tema nimega seostatav tulemuste loetelu kaudu, mis kuvatakse tema isiku põhjal tehtud otsingu järel, ilma et niisuguse õiguse tuvastamine siiski eeldaks, et selle teabe lisamine tulemuste loetellu tekitaks andmesubjektile kahju. Kuna andmesubjekt võib harta artiklitest 7 ja 8 tulenevaid õigusi arvesse võttes nõuda, et kõnesolevat teavet ei tehtaks enam laiale üldsusele kättesaadavaks selle teabe lisamisega tulemuste loetellu, siis kaaluvad need õigused üldjuhul üles mitte üksnes otsingumootori haldaja majandushuvi, vaid ka üldsuse huvi vastava isiku nime põhjal tehtud otsinguga seda teavet leida. See ei kehti aga juhul, kui konkreetsetel põhjustel, näiteks isiku rolli tõttu avalikus elus, õigustab tema põhiõiguste riivet ülekaalukas üldsuse huvi pääseda niisuguse loetellu lisamisega kõnesolevale teabele ligi.

Kohtukulud

- 100 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta artikli 2 punkte b ja d tuleb tõlgendada esiteks nii, et otsingumootori tegevust, mis seisneb kolmandate isikute poolt internetis avaldatud või sinna lisatud teabe leidmises, automaatses indekseerimises, ajutises säilitamises ja lõpuks internetikasutajatele kättesaadavaks tegemises teatavas eelistusjärjekorras, tuleb pidada „isikuandmete töötlemiseks” artikli 2 punkti b tähenduses, kui see teave sisaldab isikuandmeid, ja teiseks, et otsingumootori haldajat tuleb pidada isikuandmete „vastutavaks” töötlejaks artikli 2 punkti d tähenduses.
2. Direktiivi 95/46 artikli 4 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et isikuandmete töötlemine toimub liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötleja asutuse tegevuse raames selle sätte tähenduses, kui otsingumootori haldaja asutab liikmesriigis filiaali või tütarettevõtja, mille eesmärk on tagada otsingumootori reklaamipinna turustamine ja müük ja mille tegevus on suunatud selle liikmesriigi elanikele.
3. Direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nendes sätetes ette nähtud õiguste tagamiseks ja kui neis sätestatud tingimused on tõepoolest täidetud, on otsingumootori haldaja kohustatud kõrvaldama isiku nime põhjal tehtud otsingu järel kuvatavast tulemuste loetelust lingid veebilehtedele, mille on avaldanud

kolmandad isikud ja mis sisaldavad teavet selle isiku kohta, ka sellisel juhul, kui seda nime või teavet ei ole varem või samal ajal neilt veebilehtedelt kustutatud, isegi kui selle nime või teabe avaldamine neil veebilehtedel on seaduslik.

4. Direktiivi 95/46 artikli 12 punkti b ja artikli 14 esimese lõigu punkti a tuleb tõlgendada nii, et nende sätete kohaldamise tingimuste hindamisel tuleb eelkõige uurida, kas andmesubjektil on õigus sellele, et tema isiku kohta käiv teave ei oleks käesoleval ajal enam tema nimega seostatav tulemuste loetelu kaudu, mis kuvatakse tema isiku põhjal tehtud otsingu järel, ilma et niisuguse õiguse tuvastamine siiski eeldaks, et selle teabe lisamine tulemuste loetellu tekitaks andmesubjektile kahju. Kuna andmesubjekt võib harta artiklitest 7 ja 8 tulenevaid õigusi arvesse võttes nõuda, et kõnesolevat teavet ei tehtaks enam laiale üldsusele kättesaadavaks selle teabe lisamisega tulemuste loetellu, siis kaaluvad need õigused üldjuhul üles mitte üksnes otsingumootori haldaja majandushuvi, vaid ka üldsuse huvi vastava isiku nime põhjal tehtud otsinguga seda teavet leida. See ei kehti aga juhul, kui konkreetsetel põhjustel, näiteks isiku rolli tõttu avalikus elus, õigustab tema põhiõiguste riivet ülekaalukas üldsuse huvi pääseda niisuguse loetellu lisamisega kõnesolevale teabele ligi.

Allkirjad